

„Celým srdcem, Panovníku, Bože můj, ti budu vzdávat chválu, tvoje jméno věčně oslavovat, vzdýt tvé velké milosrdenství je se mnou; z nehlubšího podsvětí jsi vytrhl mou duši.“ (Žalm 86:12n)

Se mnou

Loučíme se a vzpomínáme na manžele Vladku a Jana Koutné. Mám tu výsadu připomenout jejich památku. Kdyby tu stáli moji předchůdci, někteří jsou už na věčnosti, řekli by to lépe. Já mám tu výsadu žít dnes a mluvit za ně.

Když kazatel přichází na sbor, bývá na něj zaměřeno očekávání, že se přidá k jedné části sboru. Druhá dá najevo, že rozumné by naopak bylo být s nimi. Pak ještě každý zvlášť - domácí i host dává znát, že by kazatel či celá rodina, měla pečovat právě o něho. Služebník evangelia je tu pro ně.

Asi je to nezdravé očekávání z principu, nic proti jedné části, druhé části a ani vůči oněm jednotlivcům. Z podstaty není dobré, když je převodníkem napětí jeden člověk, jedna rodina, navíc oslabená přesunem ze zcela jiného prostředí do nového. Jde přece o Pána Boha, který může jediný zvládnout lidské nouze. Nepatří to sem, ale velice bych se přimlouval, aby si společenství svoje spory a nouze vyříkalo dopředu - před příchodem nového služebníka.

K Jendovi a Vladěnce Koutným se dalo přijet svobodně. Dali kazatelům v řádce přede mnou i mně samotnému najevo, že budou **se mnou**, s námi. Neměli představu, že budeme zastávat jejich stanoviska. Naopak, že oni trpělivě ponесou naše nouze a trápení a odlehčí nám z těch představ, kterými nás při příchodu zatížil sbor.

V těch slovech „**se mnou**“ je více, než by člověk čekal. Jsou důležitá. Jedním z výrazů, kterým se popisuje toto setrvávání je slovo, které znamená: se, spolu a mimo jiné je to také označení změn různého druhu a významu; také označení času: po, později... Takže není to nečinné zírání na obrázek, není to držení tašky. Naopak, je to spolupráce. Je to život.

Koutní to vzali učednický, byli se mnou, jako byli učedníci s Kristem. Jistěže, kazatel je jen člověk a mýlí se. Taky je mu třeba někdy říci: „To si nesmíš brát moc osobně!“ Pokud šlo o Ježíše, Božího Syna, tak na něm se láme naprosto všechno. Říká: „**Kdo není se mnou, je proti mně; a kdo se mnou neshromažďuje, rozptyluje.**“ (Matoušovo evangelium 12:30) U Koutných člověk cítil, že je třeba být s Kristem. A tak se vyrovnat se všelijakými tlaky okolí. A nebyl to ani zdaleka jen tlaky církevního okolí, ale byl to tlak doby, kolektivizace a neklidných časů padesátých a šedesátých let a pak normalizace.

A bylo třeba také pečovat o Koutné a nést jejich bolesti. Být s nimi. Vnímat jejich čas. Když Vladěnka řekla, že už končí, tak to myslela vážně. Už nemohla. Výměny krve, které jí dávaly život, chápala jako život na cizí dluh. Bylo třeba jít s ní. Být s ní.

Taková malá dvě slova. Spotřebně užívaná a jak byla důležitá pro našeho Krista Pána. Tak třeba si v pustině považoval, že se lidé odhodlali a šli velký kus cesty, aby byli s ním. Citlivě vnímal jejich přítomnost: „Ježíš si zavolal své učedníky a řekl: „**Je mi líto zástupu, neboť již tři dny jsou se mnou a nemají co jíst. Poslat je domů hladové nechci, aby nezemdleli na cestě.**“ (Matoušovo evangelium 15:32)

A dejme pozor na to, abychom nenutili lidi být s námi. Obecně je v tom církev nekritická. Jako bychom měli patent na živou. Ale to je i naše slabost, nejen síla, že se držíme hodně spolu a chceme, aby se lidé přidali k nám a dokonce přijali styl našeho života. Bez ohledu na jejich lidský příběh je „začleňujeme“ a tak se stává, že maně kývnou a stejně žijí to, nač mají síly. Někdy je ale zlomíme do naší podoby. Tak moc si myslíme, že je Kristus **s námi** a ne **my s ním**.

Ta třaskavá skutečnost je v tom, co jsem řekl: Tak moc si myslíme, že je Kristus **s námi**. Ale je to jinak: Celé to naše křesťanství dostává smysl jen v tom, že jsme **my s ním**: „Zavolal k sobě zástup s učedníky a řekl jim: „**Kdo chce jít se mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne.**“ (Markovo evangelium 8:34) a nebo: „Petr mu řekl: „Nikdy mi nebudeš mýt nohy!“ Ježíš odpověděl: „Jestliže tě neumyji, nebudeš mít **se mnou** podíl.“ (Janovo evangelium 13:8) To už šlo

o všechno a Petr to věděl, proto chtěl mýt i hlavu. A pamatujte na to finále lidského života na kříži a rozhovor se zločincem ukřižovaným po jeho straně: „Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím ti, dnes budeš **se mnou** v ráji.“ (Lukášovo evangelium 23:43)

A být **s ním** není užitečné a výhodné jen pro nás. On to moc potřebuje, aby nebyl sám, abychom byli s ním: „Když nastala hodina, usedl ke stolu a apoštolové **s ním**. Řekl jim: „Velice jsem toužil jísti s vámi tohoto beránka, dříve než budu trpět.“ (Lukášovo evangelium 22:14n) To ne proto, že měl rád skopové (o kterém se tam vůbec nemluví), ale proto, že potřeboval blízkost učedníků. A to přesto, že o nich věděl celou pravdu: „Kdo **se mnou** omočil ruku v míse, ten mě **zradí**.“ (Matoušovo evangelium 26:23) Potřeboval však jinou přítomnost, jinou blízkost než bodyguardy, než přihlížeče. Potřeboval bdící, soucitné, taktí modlitebníky: „Tehdy jim řekl: „Má duše je smutná až k smrti. Zůstaňte zde a bděte **se mnou!**“ (Matoušovo evangelium 26:38) a hořce si povzdechl, když toho nebyli schopni tak, jak potřeboval: „Potom přišel k učedníkům a zastihl je ve spánku. Řekl Petrovi: „To jste nemohli jedinou hodinu bdít **se mnou?**“ (Matoušovo evangelium 26:40)

Přestože jej učedníci tolikrát vypekli, dal jim skvělé svědectví: „A vy jste ti, kdo **se mnou** v mých zkouškách vytrvali.“ (Lukášovo evangelium 22:28) A potřebuje nás: „Duch pravdy, jenž od Otce vychází, ten o mně vydá svědectví. Také vy vydávejte svědectví, neboť jste **se mnou** od začátku.“ (Janovo evangelium 15:27) Ale není na nás závislý. Je s ním Otec: „Ten, který mě poslal, je **se mnou**; nenechal mě samotného, neboť stále dělám, co se líbí jemu.“ (Janovo evangelium 8:29) A naši přítomnost bere objektivně, bez iluzí: „Hle, přichází hodina, a již je zde, kdy se rozprchnete každý do svého domova a mne necháte samotného. Ale nejsem sám, neboť Otec je **se mnou**.“ (Janovo evangelium 16:32)

Ale naše budoucnost je jasná: „Otče, chci, aby také ti, které jsi mi dal, byli **se mnou** tam, kde jsem já; ať hledí na mou slávu, kterou jsi mi dal, neboť jsi mě miloval již před založením světa.“ (Janovo evangelium 17:24)
